

СТАНОВИЩЕ

На дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.3. Животновъдство, научна специаност „Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването“

Автор: Елина Димитрова Аврамска

Тема на дисертационния труд: „Влияние на метилационния статус върху гени, свързани с репродуктивния потенциал и рецепторите на вроден имунитет“

Член на научното жури: доц. д-р Милена Георгиева Божилова-Сакова, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.3. Животновъдство, научна специаност „Генетика“, назначен за член на научното жури със Заповед № 122 / 29.11.2023 г., на Директора на ИБИР-БАН.

1. Кратки биографични данни за докторанта

Елина Димитрова Аврамска завършва средното си образование през 2007 г. с основни области на обучение биология и обществено здраве, химия, опазване на околната среда, английски език. През периода 2007-2013 г. е студент по Ветеринарна медицина към Ветеринарния факултет на Лесотехнически университет в София. Основните области на обучението ѝ са Вътрешни болести, Имунология, Акушерство и гинекология, Андрология. От 2014 до 2017 г. е докторант към Институт по биология и имунология на размножаването “Акад. К. Братанов”, БАН, и работи основно в областта на Имунологията. Докторантът владее Английски език и притежава компютърни умения за работа с Microsoft Windows, Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint), Internet.

2. Актуалност на изследванията по проблема

Научната разработка засяга актуален и важен въпрос, а именно проблеми в репродуктивните процеси, както и тяхното овладяване и решаване, тъй като епигенетичното регулиране открива възможности за терапевтични намеси в случаи на нарушения в репродуктивната функция и свързаните с тях имунни отговори, включително и потенциалното лечение на мъжкия инфертилитет, свързан с автоимунни процеси и нарушаване на кръвно-тестисната бариера. Представените данни акцентират върху потенциалното взаимодействие на

епигенетична модулация с различни сигнални пътища, които биха могли синергично да организират сложния баланс между самообновяване, диференциация и имунологична толерантност в средата на тестисите

3. Структура и оценка на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд е написан на 163 стр, изготвен е спрямо изискванията и съдържа всички необходими раздели – Въведение, Литературен обзор, Цел и задачи, Материал и методи, Резултати, Обсъждане, Изводи, Приноси, Библиография. Научният труд съдържа 42 фигури и 4 таблици. Представени са 2 научни публикации, свързани с дисертационния труд.

3.1. Темата на дисертационния труд е ясно формулирана и точно отразява засегнатия проблем и извършената дейност.

3.2. Въведението е изготвено в 4 стр. и представя накратко основния проблем, засегнат в дисертационния труд.

3.3. Литературният обзор е представен в 34 стр и съдържа 3 основни точки, в които са включени 3 фигури. Представеният проблем е разгледан обстойно, което говори за много добра осведоменост на докторанта и умения за работа с научна литература.

3.4. Раздел Цел и Задачи ясно отразява целта на дисертационния труд и поставените задачи, които са 7 на брой.

3.5. Разделът Материал и методи е представен в 18 стр. и подробно отразява приложената методика.

3.6. Разделът Резултати съдържа 47 стр., данните са представени на много добро научно ниво.

3.7. Раздел Дискусия включва 17 стр. и е коректно изготвен.

3.8. Формулирани са 7 извода, които кореспондират с поставените задачи и отразяват постиженията на дисертационния труд.

3.9. Във връзка с представения дисертационен труд са отразени 3 приноса с оригинален характер.

3.10. Цитирани са 263 литературни източника, които са достатъчно на брой и имат връзка с темата на дисертационния труд.

Структурата и съдържанието на автореферата отговарят на изискванията и съответстват на съдържанието на дисертационния труд.

4. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки. Въпреки това, ще си позволя да отправя някои забележки и препоръки, с цел изчистване на някои неточности и подпомагане на докторанта в бъдещата му научна дейност. Има техническа грешка в номерацията на таблиците в раздел Резултати, където липсва номер 21, а номер 24 се повтаря. В точка 3 от раздел Литературен обзор, докторанта посочва, че „всички клетки в организма съдържат по същество еднакво количество ДНК“. Написано по този начин това твърдение не е коректно, тъй като има клетки, които не носят ДНК (еритроцитите), а също така половите клетки носят хаплоиден хромозомен набор. Като препоръка, бих предложила на докторанта, за бъдеще да осъвремени използваните литературни източници. Областта, в която работи докторанта е изключително актуална и съм убедена, че има достатъчно публикации от последните години и продължават да излизат такива, които биха могли да ѝ бъдат полезни.

Нямам въпроси към докторанта.

5. Заключение

Представената дисертация на тема „Влияние на метилационния статус върху гени, свързани с репродуктивния потенциал и рецепторите на вроден имунитет“ е завършен труд с висока научна и научно-приложна стойност. Структурата, съдържанието и представянето на материала отговарят на всички изисквания за оформяне на дисертационен труд, посочени в ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и ППЗРАС на БАН, София.

Преди всичко, искам да отбележа, че правят впечатление огромният по обем свършена работа, както и отличната научна подготовка на докторанта. Това ми дава основание с пълна убеденост да дам своето положително становище по представения дисертационен труд. Препоръчвам на Уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.3 Животновъдство, научна специалност „Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването“ на докторант Елина Димитрова Аврамска.

11.01.2024г.

София

Член на научното жури:.....

/Доц. д-р М. Божилова-Сакова/